

FAKTA OM REGION MIDTJYLLAND

1. Socioøkonomiske karakteristika for Region Midtjylland

Region Midtjylland har i alt ca. 1.270.000 indbyggere, og indbyggertallet har været svagt stigende de seneste år. Beskæftigelsen i Region Midtjylland var i 2012 på ca. 609.000 medarbejdere. De private brancher, hvor beskæftigelsen er størst, er handel (16,5 pct.), industri (14,4 pct.) og bygge- og anlægssektoren (5,8 pct.) (opgjort i pct. af den samlede beskæftigelse). Sammenlignet med hele landet er Region Midtjylland især specialiseret inden for industri og inden for landbrug, skovbrug og fiskeri. Region Midtjyllands primære uddannelsesinstitutioner er Aarhus Universitet, professionshøjskolen VIA UC, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Dania og Erhvervsakademi Midtvest. Hovedparten af kommunerne i regionen betegnes som landdistrikter, og der er 15 Lokale Aktions Grupper i regionen, heraf 12 under Landdistriktsprogrammet, 2 under Fiskeriprogrammet og 1, der omfatter begge programmer.

Boks 1: Udvalgte data for regionen

BESKÆFTIGELSE
Den sæsonkorrigerede ledighed i regionen var i februar 2013 på 5,3 pct., hvilket er lidt under landsgennemsnittet (6 pct.).
Det seneste år (2011 til 2012) er beskæftigelsen faldet med knap 2.000 personer i Region Midtjylland.
PRODUKTIVITET
Region Midtjylland har i perioden 2001-2011 haft en gennemsnitlig årlig produktivitetsvækst på 0,6 pct., hvilket er på niveau med landsgennemsnittet (0,7 pct.).
IVÆRKSÆTTERI / INNOVATION
Etableringsraten i Region Midtjylland er 7,1 pct., hvilket er lidt lavere end i landet som helhed (7,6 pct.) (2010). Andelen af nye virksomheder der overlever på længere sigt er derimod lidt højere i Region Midtjylland end på landsplan.
Andelen af iværksættere i Region Midtjylland, der kommer ind i et solidt vækstforløb (målt på antal ansatte) er 5,1 pct. (2010), og andelen er dermed lidt mindre end på landsplan (6,5 pct.).
41 pct. af virksomhederne i Region Midtjylland var innovative i 2009-2011, hvilket er lidt under landsgennemsnittet på knap 44 pct. (innovation omfatter produkt- og procesinnovation, markedsføringsinnovation og organisatorisk innovation).
UDDANNELSE
Andelen af unge, der forventes at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse, er 92,8 pct. i Region Midtjylland, mens landsgennemsnittet på 92,1 pct. (2011).
I Region Midtjylland er andelen af en ungdomsårgang der forventes at gennemføre en videregående uddannelse 59,6 pct. mod 59,1 pct. på landsplan (2011).
Med hensyn til de lange videregående uddannelser ligger Region Midtjylland lidt under landsgennemsnittet, idet 26,4 pct. af en ungdomsårgang forventes at gennemføre en lang videregående uddannelse mod 26,8 pct. på landsplan (2011). Andelen der forventes at opnå en videregående uddannelse er vokset betydeligt de seneste år. Det gælder både i Region Midtjylland og i resten af landet.
Godt 28 pct. af de 30-64 årige i Region Midtjylland har inden for de seneste fire uger deltaget i uddannelsesaktiviteter (2011). På landsplan gælder det for knap 30 pct. af de 30-64-årige.

2. Vækstforum Midtjylland: Strategi og investeringer

Regional erhvervsudviklingsstrategi

Vækstforum er omdrejningspunktet for den regionale vækstindsats. Her samles repræsentanter for erhvervslivet, viden- og uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og lokale og regionale myndigheder – aktører, der har førstehåndskendskab til erhvervslivets udfordringer og de regionale vækstbetingelser. Vækstforum består af 20 medlemmer. Én af de kommunale repræsentanter skal repræsentere yderområderne.

Boks 2. De regionale vækstforas opgaver

De regionale vækstfora har til opgave at:

- Udarbejde en regional erhvervsudviklingsstrategi for regionen med udgangspunkt i områdets rammevilkår og erhvervsspecialisering
- Overvåge de regionale og lokale vækstvilkår
- Udvikle og afgive indstilling – inden for den regionale erhvervsudviklingsstrategi – om medfinansiering af erhvervsudviklingsaktiviteter til regionsrådet om regionale udviklingsmidler og til staten om strukturfondsmidler
- Sætte fokus på yderområder, idet vækstforaene i gns. skal anvende mindst 35 pct. af strukturfondsmidlerne til gavn for yderområderne fra 2007-13. Vækstforum Midtjylland skal anvende 20 pct. af strukturfondsmidlerne til gavn for yderområderne.

Med udgangspunkt i de regionale styrker og udfordringer i region Midtjylland, har Vækstforum Midtjylland udarbejdet en erhvervsudviklingsstrategi "En globalt konkurrencedygtig region" for 2010-2020. Strategiens vision og fokusområder er beskrevet nedenfor i boks 3.

Boks 3: Vækstforum Midtjyllands erhvervsudviklingsstrategi

Vision: Region Midtjylland er en globalt konkurrencedygtig region – blandt de bedste i Europa.

Strategi: Vækstforum sætter fokus på at udbygge og udvikle særlige satsningsområder som omdrejningspunkt for fremtidig midtjysk vækst og velfærd. De særlige midtjyske satsningsområder er energi og miljø, fødevarer, velfærdsinnovation og turisme.

Vækstforum vil desuden investere i rammebetingelser på de områder, der har betydning for at begå sig i den globale konkurrence. Det gælder innovation og forretningsudvikling, digitalisering, iværksætterier samt uddannelse og kompetenceudvikling.

Økonomiske rammer

Realiseringen af vækstforums erhvervsudviklingsstrategi sker primært gennem anvendelsen af regionale udviklingsmidler og EU-strukturfondsmidler. Region Midtjylland har i gennemsnit fra 2007-2012 afsat ca. 114 mio. kr. til erhvervsudvikling af de regionale udviklingsmidler. Derudover rår vækstforum i samme periode årligt over ca. 72 mio. kr. strukturfondsmidler.

Nedenfor i tabel 1 vises finansieringen af vækstforums strategi og handlingsplaner fra 2007-2012.

Tabel 1: Vækstforums anvendelse af midler fordelt på finansieringskilder *

År	Regionale erhvervsudviklingsmidler (mio. kr.)	Strukturfondsmidler (mio.kr.)		Medfinansiering (mio.kr.)	
		Regionalfond	Socialfond	Virksomheder	Anden
2007	260,7	76,5	48,5	n.a.	n.a.
2008	97,8	43,7	29,0	19,8	47,0
2009	180,4	77,9	67,1	179,9	195,8
2010	65,9	14,5	80,4	135,7	343,6
2011	151,0	29,8	93,3	62,9	293,9
2012	104,8	31,2	6,0	150,0 ¹	

* Tallene i tabellen stammer fra Danske Regioner, der baserer sine oplysninger på budgettal. Tallene er udtryk for vækstforums forventninger til projekternes finansiering, men er ikke reguleret for realiserede ændringer og kan derfor ikke sammenlignes med vækstforums regnskabsoplysninger.

1) Danske Regioner har ikke opdelt medfinansieringen på virksomheder og anden medfinansiering i 2012.

Som led i udmøntningen af den regionale erhvervsudviklingsstrategi har Vækstforum Midtjylland bl.a. medfinansieret følgende projekter:

Projekttitle: FOOD Universe - forprojekt

Formålet med Food Universe er at etablere et samlet billede af Danmarks kompetencer inden for fødevarer i form af et levende eksperimentarium og demonstrationsunivers. En central del af disse kompetencer er forankret i Region Midtjylland, hvorfor det er naturligt at placere Food Universe her i regionen. Food Universe skal profilere danske fødevarer på mere end produktet, nemlig alle de kompetencer der ligger bag: forskningen og følgeindustrien i form af maskiner, produktionsmetoder, styring og kontrol, stalde, produktions- og procesanlæg, lagring og logistik etc., der rummer afsætningspotentialer.

Food Universe er indgangen til samarbejde med danske virksomheder og videninstitutioner og åbner nye muligheder for øget eksport, øget internationalt forskningssamarbejde, tiltrækning af kapital og udenlandske virksomheder. Succeskriteriet er, at der skabes et solidt grundlag for etablering af det nationale initiativ Food Universe i Region Midtjylland.

Projektoplysninger

Projektholder: Agro Food Park. Partnerskabet bag projektet omfatter indtil videre: Arla, IBM, Rambøll, Landbrug og Fødevarer, Aarhus Universitet, Aarhus Kommune og Region Midtjylland. Der arbejdes fortsat på at inddrage flere virksomheder, ligesom der er etableret kontakt til Erhvervsstyrelsen og Forsknings- og Innovationsstyrelsen.

Startdato og slutdato: 2013-2017

Økonomi: Forprojektet i 2013-2014 er inddelt i to faser med en samlet økonomi på 17 mio. kr. Vækstforum og Region Midtjylland har således kun bevilget 1 mio. kr. til fase 1.

Projekttitle: Biomasse fra engarealer og pil fra miljøfølsomme områder til energiproduktion

Projektet er et led i Region Midtjyllands erhvervssatsning på energi og miljø, hvor der bl.a. fokuseres på mulighederne for anvendelse af biomasse til energi, samtidig med at der opnås miljømæssige forbedringer gennem reduktion af udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

Resultaterne viser, at det er muligt at skabe forretning ved drift af engarealer til biogasproduktion. Udfordringen for leverandørerne er at holde omkostningerne til høst, transport og lagring lave, men lykkes det, kan potentielt mange tusinde hektar bringes i spil på nationalt niveau som bidrag til produktionen af vedvarende energi og til gavn for vandmiljøet.

I projektet indgik ligeledes dyrkning af energipil. Det blev dokumenteret, at piledyrkning økonomisk bæredygtigt kan bidrage med biomasse til energiformål samtidigt med, at der kan opnås væsentlige miljøgevinster for vandmiljøet. Der er dog fortsat behov for videreudvikling af udstyr til effektiv ukrudtsbekæmpelse, gødskning og høst samt udstyr til forarbejdning af og energiproduktion ved pileflis.

Gennem projektet er der skabt basis for udvikling af maskinel til håndtering af de nævnte former for biomasse og dermed skabt muligheder for udvikling og vækst i fremstillingsvirksomheder på området.

Projektoplysninger

Projektholder: AgroTech A/S

Startdato og slutdato: 01.01.2010 til 31.12.2012

Økonomi: Det samlede budget for projektet er 14,6 mio. kr., hvoraf Region Midtjylland har bidraget med 6,1 mio. kr.

Projekttitel: BIO-X

Bio-X Denmark er en platform for sundhedsinnovation, forskning og efteruddannelse. Hovedformålet er at forbedre den erhvervsrettede sundhedsinnovation og skabe et solidt grundlag for opstart af nye, stærke virksomheder. Platformen tager fat i de regionale styrker som stærke forskningsmiljøer og et højkompetent universitetshospital.

Bio-X Denmark handler overordnet om: Innovativ produktudvikling til sundhedssektoren, iværksætterier inden for sundhedsinnovation, projektmodning af ideer, et internationalt netværk af tværfaglige miljøer og industri med fokus på sundhedsområdet, der kan skabe innovation i sundhedssektoren og erhvervslivet

Eksempler på effekter vil på kort sigt være nye start-ups udsprunget fra BioMedical Design og uddannelsen af eliteiværksættere og højt kvalificeret arbejdskraft. På længere sigt forventes bl.a. medicoprodukter med styrket potentiale for implementering i sundhedssektoren og international afsætning.

Projektoplysninger

Projektholder: MedTech Innovation Center (MTIC), Aarhus Universitet, Aarhus Universitetshospital og en række private aktører.

Startdato og slutdato: 2013-2015

Økonomi: Vækstforum og Region Midtjylland har bevilget 1,5 mio. kr. i 2013; men det forventes at den regionale medfinansiering vil udgøre 5 mio. kr. af det samlede budget på 11,5 mio. kr.

Projekttitel: Erhvervsturisme – Business relations+

Business Relations+ MARKET og Business Relations+ COMPETENCE udgør den regionale indsats i forhold til erhvervsturisme.

Business Relations+ MARKET er et 5-årigt projekt, som består af seks overordnede indsatser: International strategisk kommunikation og marketing, flere internationale møder og kongresser til Midtjylland, flere udenlandske gæster på fagmesser og fra events til business events (360 grader forretningsbaseret eventinnovation).

Business Relations+ COMPETENCE er et 3-årigt projekt, som består af to overordnede indsatser: opkvalificering hos indsatsejerne og opkvalificering hos aktørerne.

Målet er at skabe langsigtede samarbejdsrelationer mellem parterne for i højere grad at sælge, profilere og udvikle erhvervsturismens værdikæder i Midtjylland – med det mål at accelerere væksten i erhvervsturismen.

Projektoplysninger

Projektholder: Aarhus Kommune og Herning Kommune

Startdato og slutdato: 2011-2015

Økonomi: Vækstforum og Region Midtjylland har bevilget 19,5 mio. kr. til indsatsen, som har et samlet budget på 42,5 mio. kr.

Projekttitel: Fremtidens industri

Vækstforum har netop annonceret efter operatører til programmet "Fremtidens industri", som består af tre spor: Fremtidens industrielle forretningsmodeller, industriinkubatorer og industriens image.

Målet er, at flere produktionsvirksomheder sætter fokus på fremtidens udfordringer ved at igangsætte strategi- og kompetenceopbyggende forløb med henblik på at realisere virksomhedens vækstambitioner og -potentiale gennem direkte eller indirekte eksport.

Indsatsen skal medvirke til at opfylde Vækstforums overordnede mål om, at andelen af flere eksporterende SMV'er skal stige til 15 %, og at den gennemsnitlige årlige omsætningsvækst skal stige til 6 %. Indsatsen skal også medvirke til at opfylde de overordnede mål for iværksætteri i forhold til andelen af vækstiværksættere, andelen af eksporterende iværksættere og etableringsraten i regionen.

Projektoplysninger

Projektholder: Der annonceres efter operatører

Startdato og slutdato: 2013-2014

Økonomi: Vækstforum og Regionsrådet har afsat 9,75 mio. kr. af de regionale midler til erhvervsfremme og 9,0 mio. kr. af EU's Strukturfondsmidler, Regionalfonden til programmet.

For yderligere information om Vækstforum Midtjylland se:

<http://www.rm.dk/regional+udvikling/v%c3%a6kstforum>

For yderligere projekter fra Vækstforum Midtjylland og andre vækstfora se:

<http://www.erhvervsstyrelsen.dk/eustrukturfonden.dk/forside/0/2>